

Gulbenes Mūzikas skolas mācību priekšmeta programma **Akordeona spēle**

1. Mācību priekšmeta programmas mērķi :

- 1.1. apgūt IP Taustiņinstrumentu spēle – Akordeona spēle 20V apmācības programmu;
- 1.2. nodrošināt izglītojamā iespēju sagatavoties profesionālās vidējās izglītības ieguvei izglītības programmā *Taustiņinstrumentu spēle – Akordeona spēle*;
- 1.3. sniegt audzēkņiem pamatiemaņas un pamatzināšanas Akordeona spēlē;
- 1.4. veicināt prasmju apguvi, lai audzēknis ar savu iztēli, tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu, raksturu skaņdarbus.

2. Mācību priekšmeta programmas uzdevumi :

- 2.1. nodrošināt sistematizētu pamatzināšanu un pamatprasmju apguvi Akordeona spēlē;
- 2.2. apgūt un pielietot mūzikas izteiksmes līdzekļu kopumu: nošu rakstu, dinamiku, metroritmu, tempu, faktūru, skaņkārtu, mūzikas formu, artikulācijas tehniku akordeona spēlē;
- 2.3. radināt audzēkni muzicēt neskatoties uz klaviatūru;
- 2.4. iemācīt interpretēt skaņdarba formu, žanru, stilu, laikmetu.

3. Mācību priekšmeta apguves ilgums un apjoms:

- 3.1. mācību periods: 6 (7) gadi;
- 3.2. mācību nedēļu skaits: 210;
- 3.3. kopējais kontaktstundu skaits: 420;
- 3.4. mācību gads paredzēts izglītojamajiem, lai nodrošinātu secīgu pāreju no vienas izglītības pakāpes nākamajā.

4. Mācību sasniegumu vērtēšanas kritēriji, pamatprincipi un kārtība:

- 4.1. mācību sasniegumus vērtē:
 - 4.1.1. pārbaudījumu komisija – mācību koncertos, tehniskajās ieskaitēs, pārcelšanas ieskaitēs un noslēguma eksāmenos;
 - 4.1.2. pedagogs – ikdienas darbā, kā arī semestra un mācību gada noslēgumā;
- 4.2. vērtēšanas kritērijus mācību koncertos, tehniskajās ieskaitēs, pārcelšanas ieskaitēs un noslēguma eksāmenos, (skatīt pielikumā Nr. 1);
- 4.3. tehniskā ieskaite un ikdienas darba sasniegumi tiek vērtēti ar atzīmi 10 ballu vērtējuma skalā:
 - augsts apguves līmenis: 10 (izcili), 9 (teicami);
 - optimāls apguves līmenis: 8 (ļoti labi), 7 (labi), 6 (gandrīz labi);
 - vidējs apguves līmenis: 5 (viduvēji), 4 (gandrīz viduvēji);
 - zems apguves līmenis: 3 (vāji), 2 (ļoti vāji), 1 (ļoti, ļoti vāji);

- 4.4. semestra atzīmi veido:
 - 4.4.1. vērtējums mācību koncertā;
 - 4.4.2. vērtējums tehniskajā ieskaitē (izņemot II semestri 6. klasē);
 - 4.4.3. ikdienas darba vidējais vērtējums;
- 4.5. semestra vērtējums ir neapmierinošs (>4), ja mācību koncertā un tehniskajā ieskaitē nav saņemts pietiekams vērtējums (vismaz 4);
- 4.6. gada atzīmi veido I un II semestra vidējais vērtējums;
- 4.7. noslēguma eksāmena vērtējumu veido:
 - 4.7.1. tehniskās daļas vērtējums (30%);
 - 4.7.2. mākslinieciskās daļas vērtējums (70%).
- 4.8. galīgo atzīmi veido II semestra, gada un noslēguma eksāmena vidējais vērtējums.

5. Mācību sasniegumu vērtēšanas prasības, formas un veidi:

- 5.1. tehniskā ieskaite 2 reizes gadā (6. klasei tikai I semestrī):
 - 1.-6. (7.) kl. – 2 gammas + 1 etīde; mūzikas terminoloģijas pārbaude (tikai II semestrī);
- 5.2. mācību koncerts I semestrī, skaņdarbi jāatskaņo no galvas:
 - 1.- 3.klasei – 2 skaņdarbi;
 - 4.- 6. (7.) klasei – izvērstas formas skaņdarbs vai 2 dažāda rakstura skaņdarbi.
- 5.3. mācību koncerts II semestrī (izņemot 6. klasi) – no galvas jāatskaņo 1 vai 2 skaņdarbi;
- 5.4. pārceļšanas ieskaite (1.-5.kl.) vai eksāmens (7. kl.) mācību gada noslēgumā, skaņdarbi jāatskaņo no galvas:
 - 1.-3.klasei - 2 dažāda rakstura skaņdarbi;
 - 4.-5.klasei – 2 dažāda rakstura skaņdarbi un izvērstas formas skaņdarbs.
- 5.5. noslēguma eksāmens 6. klasei:
 - tehniskā daļa – 1 mažora un 1 minora gamma + 1
 - mākslinieciskā daļa - izvērstas formas skaņdarbs, polifonisks skaņdarbs un 2 dažāda rakstura skaņdarbi (jāatskaņo no galvas). Programmā vēlams iekļaut vismaz vienu latviešu komponista skaņdarbu.
- 5.6. noslēguma eksāmena mākslinieciskās daļas noklausīšanās 6. klasei 3 reizes II semestrī.

6. Mācību priekšmeta programmas apguves secība:

1. klase

1. Apjoms – 2 stundas nedēļā, 70 stundas gadā.
2. Akordeona spēles programmas uzdevumi:
 - 2.1. klaviatūru apguve;
 - 2.2. akordeona spēles apgūšana ar abām rokām;
 - 2.2. plēšu darbināšanas pamatiemaņas.
3. Priekšmeta saturs:
 - 3.1. ievads Akordeona spēles apmācībā;
 - 3.2. akordeona instrumenta sastāvdaļu iepazīšana;
 - 3.3. instrumenta novietojums, siksnu regulēšana;
 - 3.4. skaņu veidošanas paņēmieni apgūšana;
 - 3.5. kreisās rokas klaviatūras apguve;
 - 3.6. mažora gammu apguve
4. Pārbaudes formas:
 - 4.1. pārcelšanas ieskaite: II semestrī
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - J. Lipšāns ‘‘Etīde’’ – J. Rižovs ‘‘Skaņdarbi jaunajiem akordeonistiem’’,
 - A. Tučs ‘‘Pārgājienā’’ – A. Tučs, V. Ceriņš ‘‘Skaņdarbi akordeonam’’,
 - J. Brāmss ‘‘Šūpļa dziesma’’ – V.Lušņikovs ‘‘Akordeona spēles skola’’ 1976., V.Lušņikova apdare
 - ‘‘Tiroliešu valsis’’ V.Lušņikova apdarē – V. Lušņikovs ‘‘Akordeona spēles skola’’,
 - Latviešu tautas dziesma ‘‘Kur tad tu nu biji, āzīti manu’’ A. Tuča apdarē – L.Villerušs ‘‘Skaņdarbu krājums akordeonam’’ R. 1974.

2. klase

1. Apjoms – 2 stundas nedēļā, 70 stundas gadā.
2. Akordeona spēles programmas uzdevumi:
 - 2.1. apgūt kvalitatīvas skaņas veidošanas principus;
 - 2.2. pareizas stājas apgūšana ar instrumentu;
 - 2.2. plēšu darbināšanas pamatiemaņas.
3. Priekšmeta saturs:
 - 3.1 iepazīšanās ar vienkāršajām skaņdarbu formām;
 - 3.2. minora gammās uzbūve, kreisās rokas klaviatūras apguve minora gammās;
 - 3.3. kreisās rokas klaviatūras apguve;
 - 3.4. mažora gammu apgūšana līdz 2 zīmēm, īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijskanis akordos ar apvērsumiem;
 - 3.5. minora gammās līdz vienai zīmei īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijskanis akordos ar apvērsumiem;
 - 3.6. etīdes dažādās tehnikās (4 etīdes);
 - 3.7. skaņdarbi ar polifonijas elementiem;
 - 3.8. dažāda rakstura skaņdarbi.
4. Pārbaudes formas:
 - 4.1. tehniskās ieskaite: 2 (I un II semestrī);
 - 4.2. mācību koncerts: I semestrī (divi dažāda rakstura skaņdarbi)
 - 4.3. pārceļšanas ieskaite: II semestrī (divi dažāda rakstura skaņdarbi)
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - H.Eks ‘‘Etīde’’ C – dur – J. Rižovs ‘‘Etīdes akordeonam’’ 1995.g.,
 - A. Tučs ‘‘Šūpļa dziesma’’ – A. Tučs ‘‘Skaņdarbi akordeonam’’,
 - L. Garūta ‘‘Latviešu polka’’ – Skaņdarbi akordeonam sast. A. Ļebedevs
 - Latgaliešu t.dz. ‘‘Vai dievs vai laime’’ – I. Paura apdarē.
 - A. Pavlovs ‘‘Zirdziņš’’

3. klase

1. Apjoms – 2 stundas nedēļā, 70 stundas gadā.
2. Akordeona spēles programmas uzdevumi:
 - 2.1. iepazīt lielās formas skaņdarba uzbūvi;
 - 2.2. iepazīt skaņdarbu ar polifonijas elementiem īpatnības;
 - 2.3. prast analizēt skaņdarbu žanrisko piederību (piem.-deja, maršs, dziesma utt.)
 - 2.4. prast noteikt skaņdarbu laikmetīgo piederību (senā mūzika- baroks, klasicisms, romantisms utt.)
3. Priekšmeta saturs:
 - 3.1. melodiskā minora gammas uzbūve, kreisās rokas klaviatūras apguve melodiskajā minorā;
 - 3.2. mažora gammu apgūšana līdz 3 zīmēm tercās, īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijskanis akordos ar apvērsumiem;
 - 3.3. minora gammas līdz divām zīmēm (abi veidi), īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijskanis akordos ar apvērsumiem;
 - 3.4. etīdes dažādās tehnikās (4 etīdes);
 - 3.5. divi skaņdarbi ar polifonijas elementiem;
 - 3.6. četri dažāda rakstura skaņdarbi, arī izvērsta formas skaņdarbs.
4. Pārbaudes formas:
 - 4.1. tehniskās ieskaite: 2 (I un II semestrī);
 - 4.2. mācību koncerts: I semestrī (divi dažāda rakstura skaņdarbi)
 - 4.3. pārcelšanas ieskaite: II semestrī (trīs skaņdarbi- polifoniska rakstura skaņdarbs, izvērsta formas skaņdarbi un izvēles skaņdarbs)
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - J.Peškovs "Etīde" C – dur – J. Rižovs "Etīdes akordeonam" 1995.g.,
 - D. Skarlati "Ārija" d – moll – S.Pavins "Ped.rep.akord. 1. – 5. kl." Izdevums Nr. 1
 - I.Vanhals "Rondo" – M.Dviļanskis "Ped.rep.akord. 1. – 5. kl. Izdevums Nr. 1.
 - A. Dargomižskis "Melanholiskais valsis" – A. Mirens "Pašmācības skolas akordeonam".

4.klase

1. Apjoms – 2 stundas nedēļā, stundas gadā.
2. Akordeona spēles programmas uzdevumi:
 - 2.1. apgūt Dominantes septakorda uzbūvi un veidošanu;
 - 2.2. iepazīties ar plēšu tremolo;
 - 2.3. apgūt melismus ;
 - 2.3. zināt un prast pielietot artikulācijas paņēmienus skaņdarbos;
 - 2.4. prast noteikt skaņdarbu laikmetīgo piederību (senā mūzika- baroks, klasicisms, romantisms utt.)
3. Priekšmeta saturs:
 - 3.1. mažora gammu apgūšana līdz 4 zīmēm tercās, sekstās, īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijškānis akordos ar dubultotu pamattoni un ar apvērsumiem un Dominantes septakords pamatveidā;
 - 3.2. minora gammās līdz trīs zīmēm (abi veidi), īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijškānis akordos ar apvērsumiem;
 - 3.3. etīdes dažādās tehnikās (4 etīdes);
 - 3.4. četri dažāda rakstura skaņdarbi, arī izvērsta formas skaņdarbs un polifonisks skaņdarbs.
4. Pārbaudes formas:
 - 4.1. tehniskās ieskaite: 2 (I un II semestrī);
 - 4.2. mācību koncerts: I semestrī (divi dažāda rakstura skaņdarbi)
 - 4.3. pārceļšanas ieskaite: II semestrī (trīs skaņdarbi- polifoniska rakstura skaņdarbs, izvērsta formas skaņdarbi un izvērsta skaņdarbs)
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - A. Nazarenko “Etīde” a moll – J. Rižovs “Etīdes akordeonam” 1995.g., 1990.,
 - J.S.Bahs “Largo” d moll- P.Londonovs “Akordeona spēles skola” 1990.g.
 - I.Benda “Sonāta” a moll I d. – rokrakstā,
 - P. Līcīte “Dancis” – Latviešu komp.sk.akord.” Ulma

5.klase

1. Apjoms – 2 stundas nedēļā, 70 stundas gadā.
2. Akordeona spēles programmas uzdevumi:
 - 2.1. turpināt darbu pie tehniskā līmeņa celšanas;
 - 2.2. mažora gammas spēlēt dažādos ritmiskos zīmējumos.
3. Priekšmeta saturs:
 - 3.1. mažora gammu apgūšana līdz 5 zīmēm tercās, sekstās, īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijskanis akordos ar dubultotu pamattoni un ar apvērsumiem un Dominantes septakords pamatveidā;
 - 3.2. minora gammas līdz 4 zīmēm (abi veidi), īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijskanis ar dubultotu pamattoni un akordos ar apvērsumiem;
 - 3.3. etīdes dažādās tehnikās (4 etīdes);
 - 3.4. četri dažāda rakstura skaņdarbi, arī izvērstas formas skaņdarbs un polifonisks skaņdarbs.
4. Pārbaudes formas:
 - 4.1. tehniskās ieskaite: 2 (I un II semestrī);
 - 4.2. mācību koncerts: I semestrī (divi dažāda rakstura skaņdarbi);
 - 4.3. pārcelšanas ieskaite: II semestrī (trīs skaņdarbi- polifoniska rakstura skaņdarbs, izvērstas formas skaņdarbi un izvēles skaņdarbs)
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - Nazarenko ‘‘Etīde’’ a – moll – J. Rižovs ‘‘Etīdes akordeonam’’ 1997.g.
 - G. F. Hendelis ‘‘Sarabanda’’ – A. Mireks ‘‘Akordeona spēles skola’’ M. 1972. g.
 - L. van Bēthovens ‘‘Rondo’’ – ‘‘Hrestomātija 5.kl.’’
 - Somu t.deja M. Dviļinska apd. ‘‘Polkis’’ – P. Londonovs ‘‘Akordeona sp.sk. ‘‘1990.g.

6. (7.) klase

1. Apjoms – 2 stundas nedēļā, 70 stundas gadā.
2. Akordeona spēles programmas uzdevumi:
 - 2.1. iepazīties ar hromatiskās gammas uzbūvi;
 - 2.2. kopīgi analizēt audzēkņu izpildījuma kvalitāti;
 - 2.3. veicināt audzēkņu interesi par koncertiem, to apmeklēšanu;
 - 2.4. iespējami labā līmenī sagatavot skolas beigšanas eksāmenu programmu.
3. Priekšmeta saturs:
 - 3.1. mažora gammu apgūšana līdz 6 zīmēm tercās, sekstās, īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijiskanis akordos ar dubultotu pamattoni un ar apvērsumiem un Dominantes septakords pamatveidā;
 - 3.2. minora gammas līdz 5 zīmēm (abi veidi), īso, garo arpēdžiju apgūšana, tonikas trijiskanis ar dubultotu pamattoni un akordos ar apvērsumiem;
 - 3.3. etīdes dažādās tehnikās (2 etīdes);
 - 3.4. četri dažāda rakstura skaņdarbi, arī izvērsta formas skaņdarbs un polifonisks skaņdarbs.
4. Pārbaudes formas:
 - 4.1. tehniskā ieskaite I semestrī;
 - 4.2. eksāmena programmas noklausīšanās 3 reizes;
 - 4.3. mācību procesa noslēguma eksāmens.
5. Ieteicamā nošu literatūra:
 - G. Kamaldinovs “Etīde” F – dur – J. Rižovs “Etīdes akordeonam” 1997.g.
 - G.F. Hendelis “Pasakalja” – “Hrestomātija 5. kl.”.
 - M. Klementi “Sonatīne” F – dur I daļa – A. Mireks “Akordeona spēles skola”. M. 1972.g.
 - Skulte “Arietta” – “Hrestomātija 5. kl.”.
 - K. Mārs “Akordeona polka”.